

СПРАВКА

за отразяване на приети и неприети предложения от обществените консултации, проведени в периода 01.09.2025 г. -01.10.2025 г., по проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета с Постановление № 290 на Министерския съвет от 2022 г. (обн., ДВ, бр. 78 от 2022 г., изм. и доп., бр. 19 и 104 от 2023 г.)

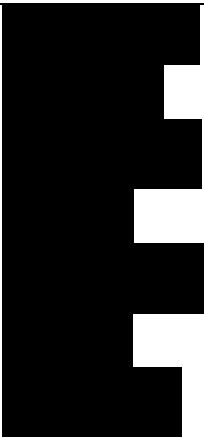
№ по ред на постъпване	Вносител	Предложение	Приема / не приема предложението	Мотиви
1.	Камара на строителите в България	Камарата на строителите в България подкрепя изцяло проекта за постановление на Министерския съвет. Считаме, че предлаганите промени отговарят на очакванията не само на строителния бранш, но и на цялото общество. Те ще спомогнат за качествено и в срок завършване на голям брой инвестиционни проекти и ефективното им въвеждане в експлоатация, каквито са потребностите на българските	Приема се.	

	<p>граждани. Въведената нова норма, отстраняваща създадената противоречива практика по отношение на индексацията на авансовите плащания, ще създаде условия за по-справедливо прилагане на договорите за строителство, възложени по ЗОП, както и за премахване на неравнопоставеността в тълкуването им във вреда на изпълнителите.</p> <p>Подкрепяме и разширяването на приложното поле на Методиката с възможността за индексирание на договорите за проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, както и за консултантски услуги по смисъла на чл. 166, ал. 1 от ЗУТ.</p> <p>Имайки предвид изложеното дотук, изразяваме своята подкрепа за предлагания проект на ПМС за изменение и допълнение на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета с Постановление № 290 на Министерския съвет от 2022 г. (обн. ДВ, бр. 78 от 2022 г., изм. и доп. бр. 19 и 104 от 2023 г.).</p>		
--	--	--	--

2.	 	<p>Считаме, че заложените изменения и допълнения са от съществено значение както за строителния сектор, така и за обществото като цяло, тъй като ще допринесат за успешното, навременно и качествено реализиране на ключови проекти. Това отговаря на реалните потребности на гражданите и бизнеса и ще допринесе за подобряване на обществената среда. ББАПБ изцяло подкрепя разширяването на приложното поле на Методиката чрез включване на възможност за индексирание на договорите с проектантите и представители на малкия и средния бизнес, които се занимават в сферата на активната и пасивната пътна безопасност - сектор с критично значение за намаляване на пътнотранспортните инциденти и повишаване на безопасността на движение. Това е важна стъпка към осигуряване на по-устойчиви условия за работа на тези фирми в контекста на продължаващите икономически предизвикателства.</p> <p>Особено положително оценяваме и въвеждането на разпоредба, с която се преодолява съществуващата</p>	Приема се.	
----	--	---	------------	--

		<p>противоречива практика относно индексацията на авансовите плащания. Това ще доведе до по-справедливо и предвидимо прилагане на договорите, сключени по реда на ЗОП, и ще премахне неравнопоставеността, която до момента поставяше изпълнители в неблагоприятна позиция.</p> <p>С оглед на гореизложеното, изразяваме категоричната си подкрепа за предложени проект на ПМС, като вярваме, че неговото приемане ще има положителен ефект както върху изпълнението на обществени поръчки, така и върху цялостното развитие на сградната и пътна инфраструктура в стараната.</p>		
3.		<p>Консултативният съвет на браншовите организации в сектор „Строителство“ подкрепя становището на Камарата на строителите в България относно проекта за постановление на Министерския съвет. Считаме, че предлаганите промени ще спомогнат за качествено и в срок завършване на голям брой инвестиционни проекти и ефективното им въвеждане в експлоатация, каквито са потребностите на българските граждани. Подкрепяме и разширяването на приложното поле</p>	Приема се.	

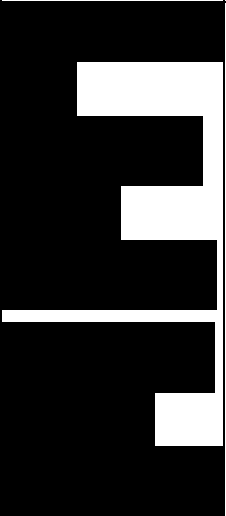
		<p>на Методиката с възможността за индексирание на договорите за проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, както и за консултантски услуги по смисъла на чл. 166, ал. 1 от ЗУТ. Оценяваме положително въведената нова норма, отстраняваща създадената противоречива практика по отношение на индексацията на авансовите плащания, която ще създаде условия за по-справедливо прилагане на договорите за строителство, възложени по ЗОП, както и за премахване на неравнопоставеността в тълкуването им във вреда на изпълнителите. Имайки предвид изложеното дотук, изразяваме своята подкрепа за предлагания проект на ПМС за изменение и допълнение на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета е Постановление № 290 на Министерския съвет от 2022 г. (обн. ДВ, бр. 78 от 2022 г., изм. и доп. бр. 19 и 104 от 2023 г.).</p>		
--	---	--	--	--

4.		<p>Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България /КРИБ/ подкрепя изцяло посочения по-горе проект на ПМС за изменение и допълнение на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация. Още през 2022 г. Конфедерацията изрази аргументирано позицията си в подкрепа на необходимостта от промяна в ЗОП, която да делегира приемането на такава методика, която от своя страна да даде възможност на строителния бранш да изпълни поетите с договорите ангажименти в условията на значително повишените в резултат на инфлацията цени. Предлаганите изменения и допълнения, включително чрез включването на договорите за проектантски и консултантски услуги, са обосновани и навременни. КРИБ се присъединява напълно към становището на своя колективен член Камарата на строителите в България.</p>	Приема се.	
5.	Асоциацията на	С настоящото становище изразяваме категоричната си и недвусмислена подкрепа за предлаганите промени в	Приема се.	

	консултантските дружества в Инфраструктурното строителство	Методиката за индексация, публикувани за обществено обсъждане на 01.09.2025 г. Представяваните от нас фирми многократно са настоявали за предприемане действия за изменение и допълнение на горесцитираната Методика, така че в обхвата ѝ да бъдат включени и договорите за обществени поръчки с предмет предоставяне на консултантски услуги, проектиране, извършване оценка на съответствието на инвестиционни проекти и упражняване на строителен и авторски надзор. Противното, освен че представлява сериозен законодателен пропуск, води до неравнопоставеност по отношение на участниците в строителния процес. Считаме, че предлаганите промени и най-вече разширяването на приложното поле на методиката, така че в обхвата ѝ да бъдат включени и договорите за обществени поръчки с предмет проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, както и на консултантските услуги по смисъла на чл.166, ал.1 от Закона за устройство на територията (оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и упражняване на строителен		
--	--	---	--	--

		<p>надзор), безспорно ще допринесат за успешното и качествено реализиране на ключови проекти в областта на пътната инфраструктура.</p> <p>Текстовете на предлаганите промени са формулирани коректно и професионално. Неслучайно в работната група, сформирана със Заповед № РД-02-14-2216/08.11.2024г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството, която изработи проекта за изменение на методиката, бяха включени както специалисти от браншовите организации, така и представители на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Агенция „Пътна инфраструктура“ и Агенцията за обществени поръчки.</p> <p>В заключение, отново изразяваме категоричната си подкрепа за предлаганите промени в Методиката, с чието приемане ще се постигнат целите и принципите, заложи в Закона за обществените поръчки, а именно - равенство и недопускане на дискриминация по отношение на участниците в строителния процес.</p>		
--	--	---	--	--

6.	Българска браншова камара „Пътища“	<p>Българска браншова камара „Пътища“ като организация в която членуват компании от пътно-строителната индустрия в България изразява категоричната си подкрепа по Проект на ПМС за изменение и допълнение на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета с Постановление № 290 на Министерския съвет от 2022 г. (обн. ДВ, бр. 78 от 2022 г., изм. и доп. бр. 19 и 104 от 2023 г.), предоставен за обществени консултации на 01.09.2025 г., което касае директно извършваните дейности от фирмите членове на организацията. ББК „Пътища“ счита, че така представения проект на ПМС дава възможност на строителния и в частност на пътния бранш да изпълни поетите с договорите ангажименти в условия на значително повишени в резултат на инфлацията цени. Изразяваме и категоричната си подкрепа за предвидената в изменението на методиката възможността за индексирание на договорите за проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, както и за консултантски услуги по смисъла на чл. 166, ал. 1 от ЗУТ. По този начин се</p>	Приема се.	
----	---	--	------------	--

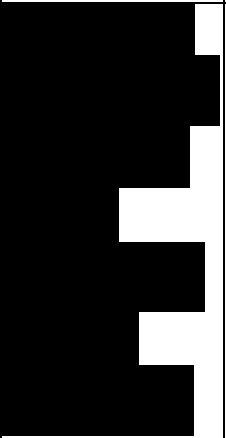
		<p>премахва несправедливото третиране на този вид услуги, още повече, че изменението на цената на тези услуги не настъпва поради естествени инфлационни процеси, а е пряк резултат на административен акт. Изразяваме надеждата си за продължаване на успешното сътрудничество в полза на общите ни цели, както и за по-нататъшно увеличаване на постигнатите показатели за съвместна работа.</p>		
7.		<p>С наше становище до МРРБ вх.№ 70-00-867/04.09.2025 г. изразихме категоричната си и недвусмислена подкрепа за предлаганите промени в Методиката за индексация, публикувани за обществено обсъждане на 01.09.2025г. на Портала за обществени консултации. Предложението в обхвата ѝ да бъдат включени и договорите за обществени поръчки с предмет предоставяне на консултантски услуги, проектиране, извършване оценка на съответствието на инвестиционни проекти и упражняване на строителен и авторски надзор отстранява сериозния законодателен</p>		

	<p>пропуск, водещ до неравнопоставеност по отношение на участниците в строителния процес.</p> <p>След обстоен преглед и детайлно запознаване е текста на проекта на предложени проект на акт обаче прави впечатление, че по отношение на договорите за проектантски и консултантски услуги, авансовото плащане не подлежи па индексация, за разлика от предложеното по отношение на договорите за строителство.</p> <p>С подложения на обществено обсъждане проект се предлага промяна на чл. 4а от Методиката ред, като авансовото плащане също да се индексирана, с мотиви, че в резултат приспадането му от нетната стойност на акта за изпълнени дейности води до намаляване на базата за индексация, което не отразява реално увеличените разходи на изпълнителя. Ето защо се предлага отпадането на разпоредбата на ал. 3 на чл. 4а. а именно: по отношение на авансови плащания I_n е стойността на индекса към тримесечието, в което е извършено авансовото плащане“ от обхвата на индекса I_n".</p>		
--	--	--	--

	<p>Както правилно е посочил вносителят на проекта в своя доклад, аргумент в подкрепа на горното е, че отделянето на авансовите плащания от останалите уговорени плащания в хода на изпълнение на задълженията по договора не намира правна подкрепа в Закона за задълженията и договорите, Търговския закон и Закона за обществените поръчки. С предложеното изменение се установява еднакъв режим на индексиране на стойността на строително-монтажни работи, приети през съответното тримесечие, без значение дали по договора за обществена поръчка е предоставен аванс или не. Възприема се подход, който поставя в равнопоставено положение участниците, който се прилага по еднакъв начин към всички обществени поръчки с предмет „строителство“ без значение каква е предвидената от възложителя схема за разплащане по договора.</p> <p>Несъмнено изложените по-горе аргументи с пълна сила важат и по отношение на индексацията на договорите за обществени поръчки с предмет проектантски услуги в</p>		
--	--	--	--

		<p>устройственото планиране и инвестиционното проектиране и консултантски услуги по смисъла на чл. 166, ал. 1 от Закона за обществените поръчки (строителен надзор).</p> <p>Една от основните цели на Методиката за индексация е да осигури равно третиране на страните, влизащи в договорни отношения с публични възложители. Ето защо предлагаме да отпадне ал. 3 на чл. 10 от проекта на Методиката, който гласи следното: „От общата стойност по ал. 1 се приспада съответната част от авансовото плащане, подлежаща на удържане, съгласно договора и рамковото споразумение“. По този начин ще бъде постигната равнопоставеност на участниците в строителния процес, като няма да бъде допуснат дискриминационен ред за индексация на договорите за услуги.</p>	Приема се.	Отразено в текста.
8.		Асоциацията на индустриалния капитал в България подкрепя предсавения за обществено обсъждане проект на ПМС за изменение и допълнение на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултата на инфлация,	Приема се.	

		<p>приет с Постановление № 290 на Министерския съвет от 2022 г. (обн., ДВ, бр.79 от 2022 г.). Считаме, че изготвения проект на постановление е добре структуриран отговор на предизвикателствата пред необходимото, навременно и качествено сторителство, предизвикани от променящата се в хода на изпълнение на сключени договори икономическа среда и ценови условия. Според нас предлаганите изменения напълно съответстват на обществения интерес.</p> <p>В такава насока разглеждаме и предвидената възможност за изменение на цената на договор за обществена поръчка и рамково споразумение към момента на приемане на извършените строително-монтажни работи, доставки и услуги с цел да се компенсира увеличаване на разходите за основни стоки, материали и услуги, формиращи стойността на договор или рамково споразумение. Обратното би затруднило в значителна степен самото изпълнение. Предвижданият нов ред на индексация, която включва и авансови плащания, може да е основание за постигане на</p>		
--	---	--	--	--

		равнопоставеност на всички изпълнители, като отчитаме, че еднаквото третиране на операторите в строителния сектор е стимул за повишаване на конкурентноспособността на предприятията – цел, която изцяло споделяме.		
9.		От името на Федерация „Строителство, Индустрия и Водоснабдяване - „Подкрепа“ изразяваме категорична подкрепа за предлаганите промени в Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка и рамково споразумение в резултат на инфлация. В условията на продължаваща икономическа нестабилност, рязкото посъпване на строителните материали и услуги поставя под сериозен риск изпълнението на редица инфраструктурни и инвестиционни проекти. Без въвеждането на справедлива и прозрачна схема за индексация, много изпълнители са изправени пред реална заплаха от финансови загуби и невъзможност да реализират започнатите обекти. Това би довело до забавяне или дори до прекратяване на ключови проекти от обществено значение. Предложените промени	Приема се.	

		<p>създават ясен и правно обоснован механизъм за индексация на цените, който отчита реално настъпилите икономически промени и същевременно гарантира прозрачност и предвидимост както за възложителите, така и за изпълнителите. Съществено предимство е и възможността за компенсиране на реално извършените разходи, което е в интерес на обществото и осигурява навременното изпълнение на обществените поръчки. Считаме, че приемането на проекта за постановление ще осигури стабилност в строителния сектор, ще защити интересите на всички страни и ще позволи успешното реализиране на стратегически за страната проекти. Настояваме предложението да бъде прието в най-кратък срок и сме готови да окажем експертна и институционална подкрепа при неговото прилагане.</p>		
10.		<p>Синдикат „Пътно дело“ като сдружение с нестопанска цел, представляващ и защитаващ трудовите интереси работещите в пътния бранш - изпълнителска сфера в България, изразяваме категоричната си подкрепа за Проекта на Постановление на</p>	Приема се.	

		<p>Министерския съвет за изменение и допълнение на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация (ПМС № 290/2022 г., с последващи изменения), публикуван за обществено обсъждане на 01.09.2025 г. Считаме, че предлаганите промени ще дадат възможност на строителния сектор, да изпълни поетите договорни ангажименти в условията на значително нараснали цени. Подкрепяме и предвидената възможност за индексация на договори за проектантски и консултантски услуги по смисъла на чл.166, ал.1 от ЗУТ, което ще премахне досегашното несправедливо третиране на тези дейности.</p>		
11.	Национален статистически институт	<p>Във връзка с привеждане на Методиката в съответствие със Закона за обществените поръчки (ЗОП), редакция ДВ, бр. 108 от 2023 г., с която е създадена възможност за изменение на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, при която съществено са увеличени</p>		

	<p>цените на услуги, които формират стойността на договора, приложено Ви изпращам коментарите от страна на НСИ:</p> <p>1. В Проекта на Постановление е записано:</p> <p>§ 2. В чл. 3 изречение последно се отменя.</p> <p>Чл. 3 на действащата към момента Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, в сила от 30.09.2022 г., приета с ПМС № 290 от 27.09.2022 г., гласи:</p> <p>Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2023 г., в сила от 28.02.2023 г.) За изменение цената на договор и рамково споразумение за строителство по чл. 1 се прилагат тримесечните индекси на цени на производител на вътрешния или на международния пазар на строителни материали, които съответно се публикуват 55 дни след края на отчетното тримесечие в информационната система "Инфостат" на Националния статистически институт (НСИ) на адрес: https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/reports/query.j-sf?x2=1930</p>		
--	---	--	--

		<p>или Евростат. Индексите на цени на производител на вътрешния пазар на строителни материали за периода от 1 януари 2020 до 30 юни 2022 г. са посочени в таблицата на приложението.</p> <p>В случай, че отпадне само последното изречение, отново няма да е ясно кои индекси трябва да се прилагат. НСИ не публикува индекси на цени на производител на международния пазар на строителни материали. Линкът към данните също не е актуален.</p> <p>Предложение на НСИ за изменение на чл. 3:</p> <p>Чл. 3. За изменение цената на договор и рамково споразумение за строителство по чл. 1 се прилагат тримесечните индекси на цени на производител на вътрешния пазар на строителни материали, които се публикуват 55 дни след края на отчетното тримесечие в информационната система "Инфостат" на НСИ в тема Бизнес статистика/Краткосрочна бизнес</p>	<p>1.Приема се.</p>	<p>1. Отражено в текста с редакция.</p>
--	--	---	---------------------	---

		<p>статистика/Строителство/Индекси на разходите в строителството, на адрес: https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/reports/query.jsf?x_2=2310.</p> <p>2. Предложеното изменение на чл. 5 гласи:</p> <p>§ 5. В чл. 5 текстът (2015=100) се заличава.</p> <p>НСИ изразява съгласие да не се цитира конкретна базова година, тъй като тя се сменя на всеки пет години. Посоченият в чл. 5 линк към тримесечните индекси на цени на вноса в сега действащата Методика не е актуален по подобие на линка в чл. 3.</p> <p>Предложение на НСИ за изменение на чл. 5:</p> <p>Чл. 5. За изменение цената на договор и рамково споразумение за доставка по чл. 1 се прилагат индекси на цени на производител на вътрешния пазар в промишлеността, които се публикуват всеки месец в информационната система "Инфостат" на НСИ в тема Бизнес статистика/Краткосрочна бизнес статистика/Промишленост, на адрес:</p>	<p>2. Приема се.</p>	<p>Отразено в текста.</p>
--	--	---	----------------------	---------------------------

		<p>https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/reports/query.jsf?x_2=1107, или тримесечни индекси на цени на вноса, които се публикуват на сайта на НСИ в тема Бизнес статистика/Външна търговия, на адрес: https://www.nsi.bg/statistical-data/399/1154.</p> <p>3. Ново предложение на НСИ за изменение на чл. 7:</p> <p>В описанието на In и Io на приложената формула за изчисляване на размера на изменението на цената на договор за обществена поръчка и рамково споразумение за доставка в резултат на инфлация да отпадне текста „съгласно КИД-2008“, поради предстоящо въвеждане на нова Класификация на икономическите дейности.</p>	3.Приема се	Отразено с редакция.
12.	Държавна агенция „Технически операции“	В поректа на постановление е допусната техническа грешка при номерирането на параграфите, като има два параграфа с пореден номер 6.	Приема се.	Отразено в текста.

13.	„ЕСО“ ЕАД	<p>1. В чл. 3 се отменя последното изречение „Индексите на цени на производител на вътрешния пазар на строителни материали за периода от 1 януари 2020 до 30 юни 2022 г. са посочени в таблицата на приложението.“, но в същото време в предходната част на чл. 3 препратката е към „тримесечните индекси на цени на производител на вътрешния или на международния пазар на строителни материали, които съответно се публикуват 55 дни след края на отчетното тримесечие в информационната система "ИНФОСТАТ" на Националния статистически институт (НСИ) на адрес: https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/reports/query.i-sf7x2M930 или Евростат“, където след Q2 2024 няма публикуван индекс.</p> <p>В тази връзка с наше писмо до Министерски съвет, с копие до Министерство на Енергетиката и Националния Статистически институт, бяха поискани методически указания относно прилагането на Методиката. В отговора на НСИ е посочено, че считат, че следва да бъде променена Методиката, като се „премахне фиксирането на конкретна</p>	1. Приема се.	1. Отражено в текста.
-----	-----------	---	---------------	-----------------------

		<p>базова година, актуализират се линковете към данните или се посочат само рубриците, в които се публикува, както и да отпадне от чл. 3 индекси на цени на производител на международния пазар на строителни материали“.</p> <p>2. С изменението е премахната фиксираната година, но не е актуализиран линкът. Измененията ни връщат към приети работи, а не към извършени, както беше досега. За тях се съставят актове и протоколи по Наредба № 3 от 31.07.2003г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството. В този случай би трябвало да отпадне необходимостта от съставяне на междинни тримесечни отчети, тъй като съдържанието на отчетите ще дублира съставените актове и протоколи за приети дейности.</p> <p>3. Как да бъдат третираны заварените случаи по договори за строителство, част от дейностите, които са извършени в периода на действие на настоящата Методика, а другата част предстои да бъдат извършени след изменението на Методиката?</p>	<p>2. Приема се.</p> <p>1.</p> <p>3. Не се приема.</p>	<p>2. Отражено в текста.</p> <p>3. Всеки нормативен акт има действие занапред, като по изключение може да се въведе обратна сила.</p>
--	--	---	--	---

				В настоящия проект на акт не е предвидена такава разпоредба.
14.	„Булгартранс газ“ ЕАД	<p>С проекта на Постановление на МС се правят следните изменения и допълнения на Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация (Методиката):</p> <p>1. На първо място се създава възможност за изменение на цената на договор за обществена поръчка за проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, както и за консултантски услуги по смисъла на чл. 166, ал. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) и на рамково споразумение за проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, и консултантски услуги по смисъла на чл. 166, ал. 1 от ЗУТ:</p> <p>В тази връзка се създава нова т. 3 към чл. 1, ал. 1, съгласно която с Методиката се регламентира начинът за изменение на</p>	1. Не се приема.	1. Спрямо законовата делегация, конкретно са посочени услугите, предмет на проекта на акт.

	<p>цената на договор за обществена поръчка и рамково споразумение в резултат на инфлация, при която са увеличени: „Цените на услугите, формиращи стойността на договора за проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, и консултантски услуги по смисъла на чл. 166, ал. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) и на рамково споразумение за проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, и консултантски услуги по смисъла на чл. 166, ал. 1 от ЗУТ“.</p> <p>Изменени са и текстовете на алинеи ал. 2 и 3 на чл. 1 от Методиката.</p> <p>В ал. 2 се посочва, че „Изменението на цената на договор за обществена поръчка и рамково споразумение цели да компенсира увеличение на разходите за основни стоки, материали и услуги, формиращи стойността на договор или рамково споразумение, в резултат на инфлация...“, което не съответства на предвиденото в новосъздадената т. 3 на чл. 1,</p>		
--	---	--	--

	<p>ал. 1, че с Методиката се регламентира начинът за изменение на цената на договор за обществена поръчка и рамково споразумение в резултат на инфлация, при която са увеличени цените за проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, и консултантски услуги по смисъла на чл. 166, ал. 1 от ЗУТ и на рамково споразумение за проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, и консултантски услуги по смисъла на чл. 166, ал. 1 от ЗУТ.</p> <p>В случай че се цели да се компенсира увеличение на разходите единствено за проектантски услуги и консултантски услуги по смисъла на чл. 166, ал. 1 от ЗУТ, както е посочено и в проекта на доклад от министъра на регионалното развитие и благоустройството, не следва да се използва общия термин „услуги“, тъй като той обхваща и предоставянето на други видове услуги, съгласно чл. 3, ал. 1, т. 3 от Закона за обществените поръчки (ЗОП), а в ал. 2 следва да се използва изразът „услуги по чл. 1, ал. 1, т. 3“. В противен</p>		
--	---	--	--

	<p>случай ще е налице противоречие при тълкуването на тези разпоредби и неяснота дали Методиката с предложеното изменение ще урежда изменението на цената на договор и на рамково споразумение за всички видове услуги или на цените на услугите, формиращи стойността на договора за проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, и консултантски услуги по смисъла на чл. 166, ал. 1 от ЗУТ и на рамково споразумение за проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, и консултантски услуги по смисъла на чл. 166, ал. 1 от ЗУТ, като се вземе предвид и разпоредбата на чл. 117а, ал. 1 от ЗОП, която допуска изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, при която съществено са увеличени цените на основни стоки, материали и услуги, които формират стойността на договора.</p> <p>Коментарът е приложим и за останалите разпоредби, в които е използван термина „услуги“.</p>		
--	---	--	--

		<p>Редактираният текст на изменената ал. 2 от чл. 1 от Методиката предвижда, че „Изменението на цената на договор за обществена поръчка и рамково споразумение цели да компенсира увеличение на разходите за основни стоки, материали и услуги, формиращи стойността на договор или рамково споразумение, в резултат на инфлация, към момента на приемане..”, като по отношение на изработването на инвестиционен проект, което попада в обхвата на проектантските услуги, посочени в новосъздадената т. 3 на чл. 1, ал. 1, следва да се има предвид, че по време на изпълнението на договора се съставят и подписват и протоколи, удостоверяващи приемането на изпълнени дейности от съответния изпълнител по договор, в които е указана датата на тяхното извършване и те също представляват документи, удостоверяващи извършени и приети дейности, подлежащи на разплащане от възложителя, като напр. дата на приемане от възложителя на изработения инвестиционен проект, което не се отнася за съгласувания инвестиционен проект с компетентните контролни органи,</p>		
--	--	---	--	--

	<p>експлоатационни дружества, Консултанта по чл. 166, ал. 1 от ЗУТ и други заинтересовани лица одобряването му по реда на чл. 144, ал. 1 от ЗУТ, поради което за тези услуги могат да възникнат неясноти по отношение на момента на приемане.</p> <p>Също така, във връзка с ал. 3 на чл. 10, следва да се отбележи, че в действащата Методика текст с аналогично съдържание по отношение на индексация на СМР се съдържа в ал. 3 на чл. 4а, която по мотиви, изложени в Доклада на министъра на регионалното развитие и благоустройството, се предлага да отпадне в предложения проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Методиката.</p> <p>По отношение на създадената глава трета с чл. 8-10, следва да се посочи, че индекси I_n и I_o са обвързани със стойността на минималната работна заплата за страната, като по този начин възниква въпрос за приложимостта на този измерител, в случай че услугите по чл. 1, ал. 1, т. 3 от проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и</p>		
--	---	--	--

	<p>допълнение на Методиката се изпълняват от чуждестранни лица.</p> <p>Необходимо е прецизиране на текстовете по отношение на коефициенти I_n и I_o в чл. 8, за които е предвидено „I_n - средна за периода стойност на минимална работна заплата за страната, в която са изпълнени дейностите договора...”, а изписването следва да е „...дейности по договора” и за „...I_o е стойността на минимална работна заплата за страната към последно приложено изменение...”, където следва да е „...I_o е стойността на минималната работна заплата за страната към последно приложено изменение...”.</p> <p>Допълнително по отношение на чл. 10, ал. 4 от Методиката, следва да се отбележи, че същият е неясен и подлежи на субективно тълкуване, предвид че не е указано дали индексацията следва да се начислява върху стойността след приспадането на аванса или първо да се извърши индексирание, след което да се приспадне съответната част от авансовото плащане.</p>		
--	--	--	--

		<p>2. На следващо място се предлагат изменения, свързани с подлежащи на индексация договори и рамкови споразумения за строителство, като моментът на възникване на основанието за индексация на цената на договор за обществена поръчка и рамково споразумение за строителство в резултат на инфлация е моментът на приемане на строително-монтажните работи (СМР) от възложителя, а не моментът на изпълнението им, както е посочено в действащата Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация.</p> <p>Изразявам съгласие с така направеното предложение и изложените мотиви за изменението относно момента на изпълнение на СМР и момента на тяхното приемане. Много често на практика реалното изпълнение на строително-монтажните работи и приемането им от възложителя не съвпадат във времето и между двата момента се развива приемателна процедура, при която възложителят проверява дали СМР са изпълнени в съответствие с количествено-</p>	<p>2. Приема се</p>	<p>2.На индексирани подлежат действащи договори.</p>
--	--	---	---------------------	--

	<p>стойностната сметка (КСС), приложена към договора, и с условията на договора. По този начин ще се осигури възможност индексацията да се прилага върху реално извършените, отчетени и приети количества СМР по договори и рамкови споразумения за строителство.</p> <p>С оглед единното прилагане на Методиката и избягване на противоречиви тълкувания на нейните разпоредби, като условие за индексация, освен условието СМР да са приети от възложителя, е необходимо да бъде изрично записано, че изменение на цената на договора в резултат на инфлация, е допустимо единствено при наличието на договор, който не е изпълнен по смисъла на чл. 72 от ППЗОП. Такава е била и волята на законодателя още при първоначалното приемане на Методиката, предвид изложените мотиви за нейното приемане, а именно че „инфлационните процеси налагат предприемането на методически и регулаторни мерки за преодоляване на последиците от прогресивната инфлация с оглед обезпечаване изпълнението и завършването на</p>		
--	--	--	--

	<p>възложените строително-монтажни дейности". От така изложеното следва, че волята на законодателя е да бъде обезпечено завършването на текущи дейности по договори в процес на изпълнение на СМР.</p> <p>Следва да се има предвид, че цената, като съществен елемент от договора, не се изменя ex lege, каквото е и по-често срещаното тълкуване от страна на изпълнители на договори.</p> <p>Целта на ЗОП е осигуряване ефективност при разходване на публични средства, поради което законодателят е въвел редица правила и условия при обявяване, сключване и изпълнение на договорите, доколкото се касае за охраняване на обществения интерес при съответствие с принципите, предвидени в чл. 2, ал. 1 от ЗОП. Така се ограничава и договорната свобода, предвидена в чл. 9 от ЗЗД, тъй като сключването на договор при разходване на публични средства, следва да отговаря на въведените в ЗОП императивни правила. В ЗОП не съществува възможност за едностранно изменение на сключен договор за обществена</p>		
--	---	--	--

	<p>поръчка от страна на изпълнителя, респективно задължение за възложителя да заплати по- висока от договорената цена.</p> <p>Законодателят е въвел задължение за всички възложители да изпращат за публикуване обявление за изменение на договор за обществена поръчка или рамково споразумение по чл. 116, ал. 1 в срок 30 дни от подписване на допълнителното споразумение (чл. 27 от ЗОП). Също така, съгласно чл. 29, ал. 1, т. 1 от ЗОП, възложителите изпращат за публикуване обявление за приключване на договор за обществена поръчка, а съгласно чл. 72 от ППЗОП, договърът за обществена поръчка се счита изпълнен от извършването на последното действие, свързано с предоставяне на уговорения резултат, или от последното дължимо плащане - в зависимост от това кое обстоятелство настъпва последно, като в случаите, когато има гаранционен срок, той не се взема предвид.</p> <p>Видно от хронологическата последователност на двете норми в ЗОП, които регламентират публикуване на двата вида обявления, обявлението за изменение на договор предхожда</p>		
--	---	--	--

		<p>това за приключване на договор, което предполага, че изменение на договор е допустимо само, когато същият е все още действащ.</p> <p>В тази връзка, в случай че законодателят е приел, че на изменение подлежат цените на приключили договори, за които е публикувано обявление за приключване, то би следвало да предвиди и механизъм за отразяване на направеното изменение в цената, с оглед спазване на основния принцип за публичност и прозрачност, посочен в чл. 2, ал. 1, т. 4 от ЗОП, който намира израз в публикуването на различните видове обявления по време на целия процес по възлагане на обществените поръчки и тяхното последващо изпълнение. Към настоящия момент, разпоредбите не предвиждат издаване на решение за изменение на цената на изпълнен договор.</p> <p>3. Предвижда се и че за изменение на цената на СМР, доставки и услуги, извършени след като изпълнителят на договора или рамковото споразумение е изпаднал в забава</p>	<p>3. Не се приема.</p>	<p>3. Разпоредбата е ясна, изпълнителят не може да</p>
--	--	---	-------------------------	--

		<p>поради причини, за които отговаря, се прилага по-ниският между тримесечния индекс към датата на падежа на задължението и към датата на приемане на изпълнението:</p> <p>„(3) За изменение на цената на строително-монтажни работи, доставки и услуги, извършени след като изпълнителят на договора или рамковото споразумение е изпаднал в забава поради причини, за които отговаря, се прилага по-ниският между тримесечния индекс към датата на падежа на задължението и към датата на приемане на изпълнението.”</p> <p>По отношение на тази разпоредба, и предвид факта, че сключените договори за обществени поръчки и рамкови споразумения съдържат клаузи за неустойки за забава, възложителят може да се окаже в хипотеза, в която, размерът на индексацията е по- голям от размера на неустойката, предвидена в конкретния договор. В тази връзка предлагам, да бъде записано, че размерът на индексацията не може да надвишава размера на начислената неустойка, както и че, същата следва да се начислява и върху размера на</p>		<p>черпи права от собственото си ☐ неправомерно поведение.</p>
--	--	--	--	---

		<p>индексираната сума, в противен случай, наказателният характер на неустойката се обезсмисля.</p> <p>4. На следващо място е предвидена редакция и в текстовете на чл. 4а, ал. 1, 2 и 3:</p> <p>„Чл. 4а (1) В 30-дневен срок от изтичането на съответното календарно тримесечие страните по договор за обществена поръчка или рамково споразумение съставят междинен тримесечен отчет за нуждите на индексацията, в който се посочват видът, количеството и стойността на приетите през тримесечието строително-монтажни работи.</p> <p>(2) Към отчета по ал. 1 се прилагат съставените актове и протоколи съгласно Наредба № 3 от 31 юли 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (ДВ, бр. 72 от 2003 г.), както и други доказателства съгласно договора или рамковото споразумение, удостоверяващи извършване и приемане на дейностите.</p>	<p>4.</p> <p>Не се приема.</p>	<p>4. Предмет на Методиката е индексация в резултат на инфлация. Индексацията цели да компенсира съществено увеличение на разходите за основни стоки и материали, формиращи стойността на договор или рамково споразумение, в резултат на инфлация, към момента на фактическото извършване на строително-монтажни работи и/или доставките.</p>
--	--	--	--------------------------------	--

		<p>(3) Изменението на цената на договора или рамковото споразумение за съответното тримесечие се изчислява чрез прилагане на коефициент (Кп), изчислен съгласно чл. 4. Получената стойност по изречение първо се намалява със стойността на други изменения в цената на стоки, материали или строително-монтажни работи в резултат на инфлация, определени съгласно клаузите на договора или рамковото споразумение."</p> <p>Считам, че при всички случаи, за да бъде налице необходимост от индексация, в резултат на инфлация, следва да е доказано от страна на изпълнителя, че за него е налице реална загуба от изпълнението на съответния договор (стопанска непоносимост, произтичаща от изпълнението на договора). В противен случай би се стигнало до неоснователно обогатяване от страна на дружеството-изпълнител за сметка на неправомерно разходвани от възложителя публични средства. Неправилно и в нарушение на принципите на ЗОП е да се приеме, че във всички случаи</p>		<p>Доказателствата не могат да бъдат конкретно посочени, защото подобно изчерпателно изброяване не може да обхване всички хипотези и ще ограничи възможността та засегнатите лица за доказване на съответните обстоятелства.</p> <p>Разпоредбата на чл.117а, ал. 2 от ЗОП е ясна. Предвидена е възможност когато възложителят предвижда клауза за изменение на цената във връзка с инфлацията, той</p>
--	--	--	--	--

		<p>възложителите са длъжни да индексират договорите при постъпило искане от страна на изпълнителя, тъй като това би довело до масово неправомерно разходване на публични средства в противоречие с целта на ЗОП.</p> <p>Към настоящия момент на практика има двоен подход при прилагане на Методиката, с оглед източника на финансиране на СМР. Във всички издадени задължителни указания по прилагане на Методиката на Управляващите органи на Оперативните програми, които допускат извършването на индексация на цената на договори, финансирани с европейски средства, се изисква да бъдат представени документи за извършени разходи, доказващи по-високите цени на материалите, вложени в конкретния строеж. Тези изисквания са поставени с оглед неправомерно разходване на средства от бюджета на ЕС.</p> <p>В тази връзка, предлагам към отчета по ал. 1, да се въведе задължение за изпълнителите на договори по СМР да представят доказателства за реално извършените разходи. За</p>		<p>да обвърже тази клауза с методиката.</p>
--	--	--	--	---

	<p>да може да бъде направена преценка дали инфлацията е оцетила изпълнителя, възложителят следва да установи какви са действителните му разходи за основните материали при изпълнение на СМР и дали те са по-високи и с колко от заплатените му по договорите, а не просто към цената по договора да се приложи формулата от Методиката. Така ще се установи и дали претенциите на съответния изпълнител имат единствено спекулативна цел и заобикаляне на закона, с оглед това да бъде постигнато неоснователно обогатяване.</p> <p>Ако се приеме, че Методиката следва да се прилага <i>ex lege</i> е възможно да бъдат извършени нарушенията, визирани в чл. 256, ал. 1 от ЗОП, съгласно който възложител, който възложи обществена поръчка, като сключи договор или извърши разходи или поеме задължение за извършване на разходи, с което се достига или надвишава минималния стойностен праг по чл. 20, ал. 1 или 2 от ЗОП, без да приложи съответната процедура по чл. 18, ал. 1 от ЗОП съобразно стойността на поръчката при наличие на основания за това, се наказва с</p>		
--	---	--	--

	<p>глоба в размер 2 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, а когато няма писмен договор - от извършения разход или от поетото задължение за извършване на разход, но не повече от 75 000 лв.</p> <p>В чл. 256, ал. 2 от ЗОП също е предвиден състав на административно нарушение за възложител, който възложи обществена поръчка, като сключи договор или извърши разходи или поеме задължение за извършване на разходи, с което се достига или надвишава минималния стойностен праг по чл. 20, ал. 3 от ЗОП, без да приложи предвидения в закона ред за възлагане на обществената поръчка съобразно стойността на поръчката при наличие на основания за това, се наказва с глоба в размер 1 на сто от стойността на сключения договор с включен ДДС, а когато няма писмен договор - от извършения разход или от поетото задължение за извършване на разход, но не повече от 20 000 лв.</p> <p>В Методиката не се съдържат разпоредби, които регламентират изрично, че при нейното прилагане</p>		
--	--	--	--

		<p>надвишаването на стойностен праг като резултат от индексацията на даден договор, няма да се квалифицира като нарушение по смисъла на чл. 256, ал. 1 и ал. 2 от ЗОП. Така в зависимост от размера на индексацията, може да се окаже, например, че обществената поръчка е следвало да бъде възложена чрез открита процедура, а не чрез публично състезание, в резултат на което на възложителя ще бъде наложена глоба.</p> <p>Предвид горното, предлагам да се добави нов параграф в Методиката със следното съдържание:</p> <p>„§. С оглед спазване на предвидения ред за възлагане на обществена поръчка при прилагане на Методиката максималният размер на индексацията е до съответния стойностен праг по чл. 20 от ЗОП в редакцията, приложима към датата на откриването на съответната обществена поръчка“.</p> <p>По отношение на предвиденото в чл. 4а, ал. 2 от Методиката следва да се има предвид, че със същото за възложителите се</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Няма такава разграничаване на договор в чл. 116 от ЗОП, разпоредбата не обвързва възложителя с приложния ред на възлагане.</p>
--	--	--	---------------------	---

		<p>създава допълнителна административна тежест, свързана с набавянето на изключително голям обем от документи, при положение че доказването на въпросните обстоятелства може да бъде осъществено и само чрез приложено копие от двустранно подписан документ, удостоверяващ видовете и количествата СМР и/или дейности, извършени от изпълнителя и приети от възложителя за съответното тримесечие, и размера на тяхната стойност.</p> <p>Също така записът на чл. 4а, ал. 3 от Методиката е неясен и създава предпоставка за субективно тълкуване в частта относно намаляването на получената стойност.</p> <p>5. В предложения проект за изменение на Методиката не е уреден и въпросът от кого следва да бъде иницирана индексацията и изменението на цената по даден договор - дали същата следва да изхожда от изпълнителя или от възложителя.</p> <p>6. Във връзка с възможността, предвидена в чл. 117а, ал. 2 от ЗОП, а именно, че в случаите по чл. 116, ал. 1, т. 1 от ЗОП</p>	<p>5. Не се приема.</p>	<p>5. Договорът е съглашение между две или повече лица, инициатор на индексация може да е всяка страна по него.</p>
--	--	--	-------------------------	---

		<p>възложителят може да предвижда клауза за изменение на цената във връзка с инфлацията, то предлагам в случай че възложителят се е възползвал от тази възможност и е предвидил клаузи за индексация в проекта на договор, в Методиката да се включи изричен текст, че изпълнителят по договора не може да претендира за извършване на индексация и по реда, определен в Методиката.</p> <p>Предвид горното, предлагам да се добави нов параграф в Методиката, със следното съдържание:</p> <p>„§. В случай че възложителят се е възползвал от възможността по чл. 117а, ал. 2 от ЗОП, като на основание чл. 116, ал. 1, т. 1 от ЗОП е предвидил клауза за изменение на цената във връзка с инфлацията в проекта на договор, то изпълнителят по договора не може да претендира за извършване на индексация по реда на настоящата методика“.</p>	<p>6.Не се приема.</p>	<p>6. В ЗОП е предвидена възможност за индексация, а в методиката са уредени детайлите за прилагането ѝ.</p>
--	--	--	------------------------	--

		<p>7. В допълнение използвам възможността, да Ви информирам за често срещан проблем за възложителите в прилагането на Методиката.</p> <p>Редакцията на чл. 117а от ЗОП, която е в сила от 22.12.2023 г. и която поставя като условие пред изменението на цената на договора наличието на финансов ресурс у възложителя, няма ретроактивно действие. Законът за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки (ДВ, бр. 88 от 2023 г., в сила от 22.12.2023 г.) не съдържа преходни разпоредби, придаващи обратна сила на новата редакция на чл. 117а от ЗОП, следователно за заварените правоотношения, следва да намери приложение редакцията на чл. 117а от ЗОП в сила от 05.08.2022 г., а тя не поставя условие за наличие на финансов ресурс пред индексирането на уговорените цени.</p> <p>Изискването за наличие на финансов ресурс се явява логична предпоставка за индексиране на договор. Без наличието на такъв не би могло да бъде сключено допълнително споразумение и респ. да бъде извършено плащане, защото</p>	<p>7. Не се приема.</p>	<p>7. Логиката на законодателя е възложителят да може да изменя договора при наличие на финансов ресурс. Индексацията е правна възможност, а не задължение.</p>
--	--	--	-------------------------	---

		инфлационните процеси засягат не само изпълнителите на СМР, но и възложителите. В тази връзка, считам, че този законодателен пропуск следва да бъде отстранен.		
15.	„АЕЦ Козлодуй“ ЕА Д	<p>1. По отношение на предложението за създаване на нова т. 3 в чл. 1, ал. 1 от Методиката:</p> <p>С новата ал. 2 на чл. 1 от проекта на Методика се предлага като основа за компенсация на увеличените поради инфлация разходи за основни стоки и материали, да се прилага момента на приемане на извършените строително монтажни работи и/или доставките, и/или услугите. В практиката често момента на приемане се отлага с месеци поради непредставяне от изпълнителя на отчетните документи в срок, а нарастващото увеличение на инфлацията само увеличава стойността на индексацията. В тази връзка считаме, че следва да се запази действащата редакция и при определяне на индексацията да се взема предвид момента на фактическото извършване на строителството, доставките, услугите, когато са вложени стоките, респ. са изпълнени</p>	1. Не се приема	1.Предлаганата промяна се обуславя от правната природа на договора за обществена поръчка, като съглашение между два

		<p>дейностите. Именно към онзи момент е логично и справедливо изпълнителят да бъде компенсиран за увеличените разходи, които е направил при изпълнение на поръчката. Що се отнася до установения в практиката, понякога значителен период от време между фактическото изпълнение и документалното приемане на дейностите по договор, то намираме за удачно възложителят и изпълнителят да преодолеят тези различия чрез уговаряне на подходящ срок за представяне и приемане на отчетните документи в съответния договор.</p> <p>Допълнителен аргумент в тази насока е и новата ал. 3 на чл. 1 от проекта на Методика, който гласи:</p> <p>„ За изменение на цената на строително-монтажни работи, доставки и услуги, извършени след като изпълнителят на договора или рамковото споразумение е изпаднал в забава поради причини, за които отговаря, се прилага по-ниския между тримесечния индекс към датата на падежа на задължението и към датата на приемане на изпълнението. “</p>		<p>равнопоставени правни субекта. Следва да се вземат предвид насрещните волеизявления на двете страни по договора, а именно изпълнените през съответното тримесечие строително-монтажни работи трябва да бъдат приети от възложителя, за да се счита по смисъла на Закона за обществените поръчки, че е налице изпълнение на договорно задължение.</p>
--	--	---	--	---

	<p>Така заложените индекси са несъпоставими, тъй като имаме тримесечие с падеж на задължението за изпълнителя, и тримесечие, в което имаме резултатът от изпълнението, но това е съвместен процес с участието на двете страни по договора - представяне на отчетни документи от изпълнителя, но и преглед и оформяне на документи за приемане на работата от страна на възложителя.</p> <p>Следва да се отбележи, че самият проект допуска нееднакво третиране на различните видове договори при замяна на израза „изпълнени“ с „приети“ с аргумент от правната природа на договора за обществена поръчка. Същевременно, в новопредложената глава трета, чл.9 по отношение на индекса In за база се взема периодът, в който дейностите по договора за консултантски/ проектантски услуги са изпълнени.</p> <p>Предвид изложеното и с цел осигуряване на еднакво третиране по отношение различните видове договори предлагаме да се възприеме подходът, приложен по</p>		
--	--	--	--

		<p>отношение на договорите за консултантски/ проектантски услуги.</p> <p>2. По отношение на предложението за промяна в чл. 4 от Методиката, а именно - да отпадне ал.3 на чл.4а, така че авансовото плащане също да попадне в обхвата на индексирание. Считаме, че тази промяна не следва да се възприема. Авансовото плащане по същността си е предназначено да осигури средства за стартирането на договора, като обичайно авансово дадените средства се изразходват непосредствено след сключването на договора. Това означава, че стоките и материалите, закупени с авансово предоставените средства, са закупени на цени, идентични с ценовите равнища към момента на сключването на договора. Ако в един последващ момент цените се покачат поради инфлация, то новите, индексирани цени би следвало да се отнасят само към актуалните плащания. В противен случай ще се допусне изкуствено повишаване на цените на вече заплатени стоки и материали, каквито са закупените с</p>	<p>2. Не се приема</p>	<p>2. С предложението се установява еднакъв режим на индексирание на стойността на строително-монтажни работи, приети през съответното тримесечие, включително и на авансова преведените средства.</p>
--	--	---	----------------------------	--

	<p>авансово предоставените средства. Що се отнася до аргумента, че подходът към договорите, предвиждащи авансово плащане следва да е еднакъв с подхода към договорите, които не предвиждат авансово плащане, считаме, че този аргумент не следва да се кредитира. Пазарно обосновано е различното третиране на договори с и без авансово плащане. Осигуряването на авансови средства обезпечава първоначалната инвестиция на изпълнителя в изпълнението на договора, като той не започва същото на свой риск, за разлика от изпълнителя, който не получава авансови средства. Ето защо третирането на двата вида договори по различен начин отразява и пазарно обоснованите различия в двата вида договори.</p> <p>Следва да се отбележи, че самият проект допуска нееднакво третиране на различните видове договори - в чл.4а се предлага отпадане на текста, касаещ авансовите плащания, така че стойността на договора да бъде индексира изцяло, включително и стойността на предоставеното авансово</p>		
--	---	--	--

		<p>плащане. Същевременно, в новопредложената глава трета, чл. 10, ал. 3 се предвижда от общата стойност на договора да се приспадне съответната част от авансово плащане.</p> <p>Предвид изложеното и с цел осигуряване на еднакъв подход по отношение различните видове договори предлагаме да се възприеме подходът, възприет по отношение на договорите за консултантски/ проектантски услуги.</p>		
16.	„Мини Марица – изток“ ЕАД	<p>Изменената със Закона за изменение и допълнение на Закона за обществени поръчки (обн. ДВ., бр. 108 от 30.12.2023г.) разпоредба на чл.117а, ал.1 от Закона за обществени поръчки дава възможност за изменение на цената на договора за обществена поръчка в резултат на инфлация, при която съществено са увеличени цените на услугите, които формират стойността на договора. Създадена е възможност за изменение на договор за обществена поръчка за проектантските услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране, както и консултантските услуги по смисъла на чл.166, ал.1 от ЗУТ.</p>		

	<p>Предвид практиката по прилагане на разпоредбата на чл.117а, ал.1 от Закона за обществени поръчки, настоящият Проект на ПМС за изменение и допълнение на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета с Постановление № 290 на МС от 2022г. обн., ДВ, бр.78 от 2022г., изм. и доп., бр. 19 и 104 от 2023г.) цели да изчисти създалите се противоречия в хода на прилагането ѝ както и да се прецизират конкретните текстове.</p> <p>В дейността си, свързана със сключване и изменения на договори по ЗОП, до настоящия момент „Мини Марица - изток“ ЕАД не е прилагало разпоредбата на чл. 117а, ал.1 от ЗОП и поради това няма пряко впечатление относно евентуални противоречия или колебания в прилагането ѝ.</p> <p>Запознавайки се с настоящият Проект на ПМС за изменение и допълнение на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, даваме следното становище:</p>		
--	---	--	--

		<p>1. Относно замяна на термина „изпълнение" с термина „приети" през съответното тримесечие строително-монтажни работи:</p> <p>Факт е, че при действащия Закон за обществени поръчки един договор, сключен по реда на ЗОП се счита за изпълнен след извършване на съответната услуга от изпълнителя по договора и приемането ѝ за такава от възложителя. Самото изпълнение на услуга/доставка по договора не означава само по себе си изпълнение на договора за обществена поръчка по смисъла на ЗОП. Именно приемането от възложителя на изпълненото от изпълнителя задължение по договора е момента на изпълнение на договора по ЗОП.</p> <p>Предвид това прецизирането на текста в случая е коректно и ще е в полза на страните, участващи в договорни отношения по ЗОП.</p>	<p>1. Приема се.</p>	
--	--	---	----------------------	--

		<p>2. Относно предложението, касаещо създадената противоречива практика при прилагане на чл.4 и чл.4а от Методиката:</p> <p>Действително, създадена се практика, относно различният начин по прилагане индексацията на цената при наличие на авансови плащания по сключени договори води до ощетяване на страна по договора и нарушава равнопоставеността на страните участнички в договорите, сключени по реда на Закона за обществени поръчки.</p> <p>Предложеното изменение ще доведе до яснота в прилагането на двете разпоредби (чл.4 и 4а от Методиката), уеднаквяване на практиката по прилагането им и равно третиране на участниците в договорните отношения по ЗОП.</p> <p>Подкрепяме Проекта на ПМС за изменение и допълнение на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета с Постановление № 290 на МС от 2022г. обн., ДВ, бр.78 от 2022г., изм. и доп., бр. 19 и 104 от 2023г.), като считаме че посочените изменения и</p>	<p>2. Приема се.</p>	
--	--	---	----------------------	--

		допълнения са коректни, адекватни и в полза на заинтересованите страни, участници в договорните отношения по реда на ЗОП.		
17.	„ТЕЦ Марица изток – 2“ ЕАД	1. Със заличаването на думата „съществено“ от основния текст на чл.1, ал.1 от приетата с Постановление № 290 на Министерски съвет от 2022г. Методика за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация (Методиката), се създава правна възможност за изменение на цената на договор за обществена поръчка и рамково споразумение при всяко отклонение в цените на основните стоки и материали, като по този начин необосновано се разширява кръга на възможните хипотези, при които следва да бъдат сключвано допълнително споразумение между Възложител и Изпълнител. Отпадането на определението „съществено“ ще доведе до противоречие с разпоредбите на чл.117а от ЗОП, въз основа на който е изготвена и приета Методиката.	1. Не се приема.	1. Методиката е подзаконов нормативен акт и като такъв се характеризира с еднаквост на правилата за действие на закона, поради което няма да има противоречие тъй като ще се прилагат разпоредбите на ЗОП. С подзаконов нормативен акт не могат да се обясняват думи или ирази, употребени, но

		<p>Считаме, че по-практичният вариант е да се даде легална дефиниция на понятието „съществени изменения“, като се определят случаите, при които възниква необходимост от изменение на цената на договор за обществена поръчка и рамково споразумение в резултат на инфлация.</p> <p>2. В разпоредбата на новосъздадената т. 3 към чл.1, ал.1 от Методиката е използван изразът „договор за проектантски услуги в устройственото планиране и в инвестиционното проектиране“, който от една страна не съответства на терминологията, съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ), а от друга разширява твърде много обхватът на приложното поле на Методиката. От тази гледна точка и имайки предвид втората посочена в цитираната правна норма хипотеза, а именно „консултантски услуги по смисъла на чл.166, ал.1 от ЗУТ“, предлагаме да се конкретизират случаите на договори за проектантски услуги, съобразно предвидената нормативна уредба в Закона за устройство на територията.</p>	<p>2.Не се приема.</p>	<p>недефинирани в закона, за чието прилагане се издава .</p> <p>2. Необосновано е твърдението за потиворечие на изрза „договор за проектантски услуги в устройственото планиране и инвестиционното проектиране“ със ЗУТ. Съгласно чл. 230, ал. 1 ЗУТ, устройствени планове и инвестиционни проекти по този закон се изработват от проектанти - физически</p>
--	--	---	------------------------	--

				<p>лица, които притежават съответната техническа и проектантска правоспособност.</p> <p>Условията и редът за признаване на пълна проектантска правоспособност се определят със закон – Закон за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране. ЗКАИИП използва обобщените понятия устройственото планиране и инвестиционното проектиране, като изяснява техния смисъл и обхват в</p>
--	--	--	--	---

		<p>3. По отношение текста чл. 1, ал. 3 от Методиката, регламентиращ възможност за индексация на цената дори в случаите, когато Изпълнителят се намира в забава, поради причини, за които той отговаря, считаме, че подобна клауза създава предпоставки за недобросъвестно поведение, при което Изпълнителят би бил мотивиран да не изпълни в срок задължението си. В тази връзка и с оглед обезпечаване точното изпълнение на задълженията по сключени договори за възлагане на обществени поръчки и рамкови споразумения е целесъобразно в случаите, когато е налице виновно неизпълнение, в това число и забавено изпълнение, да не се предвижда възможност за индексация.</p> <p>4. В заключение относно направената промяна в разпоредбата на чл.4а от Методиката, касаеща отпадане на досегашната ал.3, съгласно която стойността на авансовите плащания се приспада от общата стойност, считаме същата за</p>	<p>3. Не се приема.</p> <p>4. Не се приема.</p>	<p>областта на предоставянето на проектански услуги.</p> <p>3. Не съдържа конкретно предложение.</p> <p>4. Въвежда се единен подход към индексирането на авансовите плащания.</p>
--	--	---	---	---

		<p>нецелесъобразна, тъй като е икономически необосновано стойността на авансовите плащания да се включва в индексацията на цената, поради което текста би следвало да остане в досегашната си редакция. В повечето случаи договарянето на авансово плащане има за цел да осигури средства на изпълнителя да започне изпълнението на договора като закупи съответните суровини и материали и по този начин се защити и от бъдещо увеличение на цените.</p>		
18.	Цанко Шандов	<p>В отговор на отправената покана за обществено обсъждане на Предложение за допълване и прецизиране на проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Методиката за изменение на цената на договор за обществена поръчка в резултат на инфлация, приета с Постановление № 290 на Министерския съвет от 2022 г. (обн., ДВ, бр. 78 от 2022 г.) даваме следните предложения:</p> <p>Включване на услуги по управление на проекти в приложното поле на Методиката.</p>		

		<p>С предложението проект на изменения се разширява приложението на Методиката към услуги, формиращи стойността на договора, като специално се визират проектантски и консултантски услуги за строителен надзор по чл. 166, ал. 1 ЗУТ. Същият подход следва да се приложи и към услугите по управление на проекти, финансирани от ЕФСУ, които също се предоставят продължително време и могат да бъдат пряко засегнати в същата степен от динамиката на разходите за труд и общи административни разходи през периода на изпълнение. Разходите за управление на проекти за публични инфраструктурни проекти са допустими за възстановяване както чрез единна ставка, така и съобразно цената на сключените договори за външни услуги. Подходящо е индексацията на цената да се прилага когато разходите за услуги се отнасят до отделна възложена услуга, а когато разходите за управление се прилагат като единна ставка, индексацията да се счита за включена в ставката и не се прилага втори път. Това предложение е в унисон с обявената цел на проекта да се</p>	<p>1. Не се приема.</p>	<p>1. Предложението е извън предметния обхват на Методиката.</p>
--	--	--	-------------------------	--

	<p>компенсират увеличените разходи за услуги, които формират стойността на договора.</p> <p>В подкрепа на така направеното предложение са и мотивите на вносителя за включване на услугите за инвестиционно проектиране в приложното поле на методиката, които се засягат в значително по-малка степен от инфлационни процеси, спрямо услугите за управление на проекти, тъй като проектирането е еднократна услуга с кратък период на предоставяне, дори когато се възлага като поръчка с обект проектиране и строителство (инженеринг). Ценовият риск от инфлация при предоставяне на проектантски услуги възниква почти само при упражняване на авторския надзор в хода на строителството, като продължително предоставяна услуга. След като вносителят на предложението счита, че услугите за инвестиционно проектиране трябва да попаднат в обхвата на методиката, то следва да прецени и инфлационното влияние върху всички услуги, необходими за осъществяване на строителството, които са с продължително изпълнение.</p>		
--	---	--	--

		<p>Прозрачната индексация за управленски услуги намалява „рисковите премии“ в офертите, увеличава конкуренцията, а по този начин подобрява ефективността на разходите.</p> <p>В тази връзка предлагаме следните промени:</p> <p>В чл. 1, ал. 1 се създава т. 4:</p> <p>„4. Цените на услугите, формиращи стойността на договора за услуги по управление на проекти, когато са предмет на договор за обществена поръчка или са самостоятелно определяем компонент от стойността на договора“.</p> <p>Създава се нов чл. 8а, който има следното съдържание: „За изменение цената на договор за обществена поръчка за управление на проекти се прилага реда по чл. 8“.</p> <p>2. Включване на договорите за доставки на технологично оборудване в приложното поле на Методиката.</p> <p>Законът за устройство на територията допуска сключването на отделни договори за „доставка и монтаж на технологично</p>	<p>2. Не се приема.</p>	<p>2. Предложението е извън предметния</p>
--	--	---	-------------------------	--

		<p>и инсталационно съоръжаване“ (чл. 165 от ЗУТ), като функционално интегрира такова оборудване в строителния процес. Същевременно Законът за обществените поръчки разграничава обекти на възлаганията „строителство“ и доставки“, като в обхвата на последните включва и необходимите „инсталационни или монтажни работи, тестване на машини и съоръжения“ (чл. 3, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗОП). Приложното поле на действащия нормативен акт включва освен договори за строителство и договори за доставки, но само онези, които се сключват от секторни възложители. Ясната уредба за тези договори (включително индексация на цената по договори с дълги срокове и междинни приемания) намалява рисковете от предоговаряне/прекъсване, подобрява конкуренцията (повече участници в търга с по-ниски рискови маржове) и запазва бюджетната дисциплина.</p> <p>Поради нестабилните вериги на доставки и ценовата волатилност при машините/електрониката/специализираните</p>		<p>обхвата на Методиката.</p>
--	--	---	--	-----------------------------------

	<p>системи, договорите за технологично оборудване са изложени на временен ценови риск. Технологичното оборудване е изложено на значителен ценови риск във времето (дълги вериги на доставки, удължени производствени периоди, колебания в цените на суровините/компонентите). Официалните краткосрочни индекси на производствените цени (PPI, база 2021=100), публикувани от Националния статистически институт/Infostat, са подходящи референции за корекции при по-дълги интервали между сключването на договора и приемането — по продуктови групи (машини, оборудване, електрически устройства и др.). Това съответства на променения, базиран на индекси подход за „приети“, а не само „изпълнени“ дейности.</p> <p>Предложеният проект вече уеднаквява подхода за строителството, като заменя фиксираната базова година и насочва към използване на публикуваните в ИС „Инфостат“ индекси (2021=100) за изчисляване на изменението между</p>		
--	--	--	--

	<p>периоди. Същият принцип (индексация по официални краткосрочни индекси) може да се приложи и към договори за доставка на технологично оборудване, като се използва релевантният индекс за съответната група стоки, за да се избегне изкривяване при дълги срокове на доставка и монтаж.</p> <p>Предложението се инкорпорира в разпоредбите на обсъжданата методика по следния начин:</p> <p>В чл. 1, ал. 1 се създава т. 5:</p> <p>5. „Цените на основните стоки и материали, формиращи стойността на договора за доставки на технологично оборудване, когато се възлага отделно от договор или рамково споразумение за строителство и по естеството на договора или рамковото споразумение има продължаващо изпълнение и приемане по етапи“.</p> <p>В чл. 4а се създава нова алинея:</p> <p>„(4) При договори за доставка на технологично оборудване изменението на цената за съответното тримесечие се</p>		
--	--	--	--

	<p>изчислява чрез прилагане на коефициент (K_n), определен по формулата по чл. 4, като I_n и I_o се определят по официалния краткосрочен индекс на цени на производител ($2021=100$) за съответната група стоки, публикуван в информационната система „Инфостат“, към тримесечието на приемане на доставките и към базовия момент по договора.“</p> <p>Навсякъде в методиката след думите „строително-монтажни работи“ се добавят думите „и/или технологично оборудване“.</p> <p>Предложените изменения гарантират равно третиране на договорите с продължително изпълнение и чувствителни към инфлацията (строителство, авторски надзор, управление на проекти, доставка на технологично оборудване) чрез единен подход - индексация въз основа на приети етапи/дейности и прилагане на текущи официални индекси.</p> <p>Предложението се отнася до разширяване на приложното поле към услуги и доставки, които също са необходими за изпълнение на строителни дейности при осъществяване на публични инвестиции, и чиито разходни компоненти се</p>		
--	---	--	--

		променят във времето и които формират стойността на договорите, в съответствие с целите на проекта на нормативен акт. Предложението е пряко свързано и напълно съобразено с мотивите, подкрепящи проекта на постановление, а именно правна яснота, предвидимост и съгласуваност с реалната структура на разходите по договорите.		
--	--	--	--	--

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР

МИРОСЛАВА ВЛАДИМИРОВА